

Burcu Kösem
EKONOMİ - FİNANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

Haftalık Ekonomi Bülteni

9 Mayıs/ 2025

Bu rapor; Dünya ve Türkiye ekonomisindeki güncel gelişmeleri, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

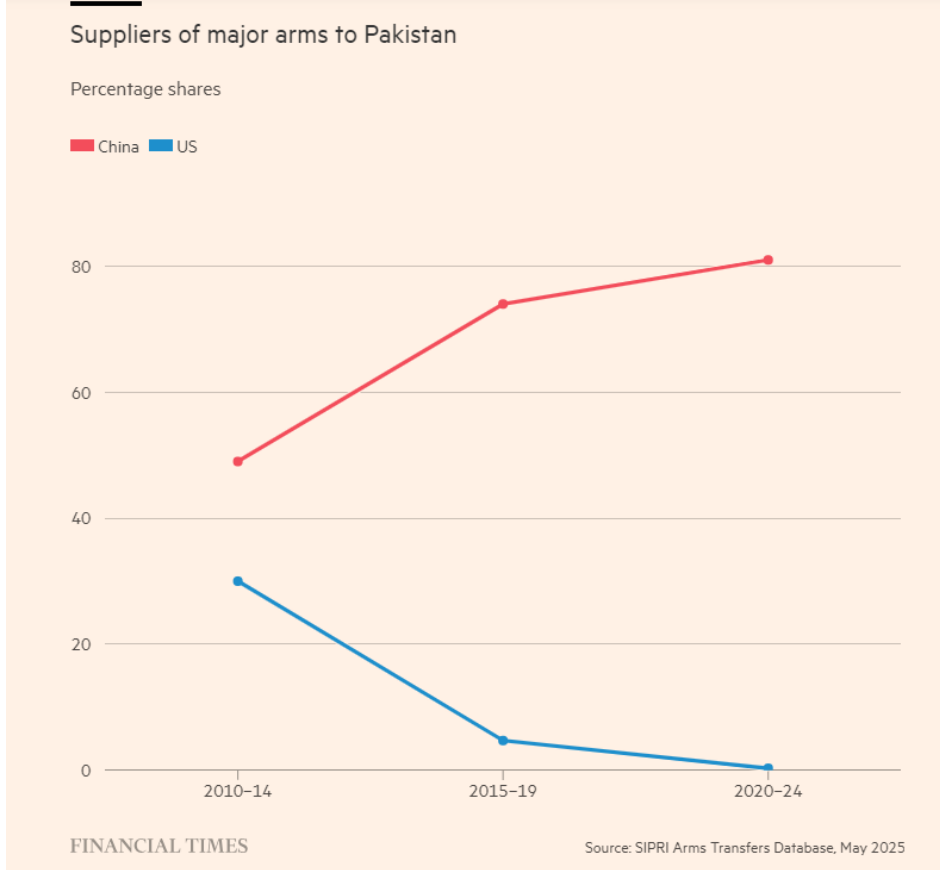
FT, Gazze'den çıkışları yazdı!

- ❑ İsrail, aylardır çıkışları tamamen engellediği Gazze'den son haftalarda yüzlerce Filistinlinin ayrılmasına izin verdi. ABD Başkanı Donald Trump'ın Şubat ayında Filistin topraklarını boşaltma önerisinin ardından çıkışlar hız kazandı.
- ❑ Trump'ın önerisi BM, hükümetler ve hak grupları tarafından etnik temizliğe eşdeğer olarak kınandı, ancak İsrail'in aşırı sağ hükümetindeki bakanlar tarafından benimsendi ve Savunma Bakanı Israel Katz, Mart ayında İsrail'in "gönüllü" çıkışları kolaylaştıracak ve Trump'ın planının uygulanmasına yardımcı olacak bir organ kuracağını duyurdu.
- ❑ Diplomatlar, İsrail'in bu yıl şimdiye kadar kuşatma altındaki şeritten birkaç yüz kişinin ayrılmasına izin verdiğini söyledi. Fransa 170'ten fazla, Almanya 70'ten fazla ve diğer birçok ülke de bölgeden çift haneli sayıda insan kabul etti.
- ❑ Diplomatlar, gidenlerin çoğunun çifte vatandaşlar veya bakmakla yükümlü oldukları kişiler, tıbbi tedavi için tahliye edilen kişiler veya üçüncü ülkelere vizesi olan kişiler olduğunu söyledi.
- ❑ Ayrılanlar arasında, İsrail'in daha önce Gazze'den çıkmasına izin vermediği veya çıkışları defalarca geciktirilen kişilerin de bulunduğu belirtildi.
- ❑ Bir diplomat, "Trump'ın açıklamasının ardından İsrail, çıkış tabelasını tekrar açmaya karar verdi, çünkü onlara göre... bu, sözde Trump planının uygulamaya konulmasının bir yoluydu; ancak tabii ki bizim için öyle değildi" dedi.
- ❑ İsrail'in onayı olmadan Gazze'den çıkışlar, İsrail'in geçen yıl mayıs ayında Gazze ile Mısır arasındaki Refah sınır kapısının kontrolünü ele geçirmesinin ardından neredeyse tamamen durdu . Bu kapı, savaşın başlangıcından o zamana kadar Gazze'den çıkışın ana yoluydu.
- ❑ Tahliyeye katılanlar, geçen yılın sonlarında küçük sayılarda da olsa tahliye işlemlerinin tekrar başladığını ve Trump'ın Şubat ayında ABD'nin Gazze'yi ele geçirmesi ve bölgedeki "tüm" 2,1 milyon insanın "yeniden yerleştirilmesi" gerektiğini söylemesinin ardından onayların hızla arttığını söyledi.
- ❑ Trump'ın Ürdün ve Mısır'ı Gazzelileri kabul etmeye ikna etme çabaları her iki ülke tarafından da sert bir şekilde reddedildi. Ancak son günlerde Benjamin Netanyahu'nun aşırı sağcı hükümetinin Hamas'a karşı 19 aydır sürdürdüğü saldırının daha da yoğunlaştırılması planını onaylamasının ardından kitlesel yerinden edilme korkuları yeniden canlandı.

Hindistan- Pakistan arasındaki gerilim, savunma hisselerini yükseltti

- ❑ Hint ordusu, "terör yapılanması" şeklinde nitelediği 9 hedefi başarıyla vurduğu açıklamasını yaparken İslamabad yönetimi sivillere ait 6 noktanın hedef olduğunu, saldırılarda 26 kişinin hayatını kaybettiğini, 46 kişinin de yaralandığını duyurmuştu.
- ❑ Pakistan ordusu, Hint tarafının saldırısı sırasında 5 savaş uçağı düşürdüğünü açıklarken, Yeni Delhi yönetimi bunun doğru olmadığını ifade etmişti.
- ❑ Pakistan'ın sınır ötesi saldırılarında Hindistan idaresindeki Cammu Keşmir'de 12 kişinin hayatını kaybettiği bildirildi. Pakistan Savunma Bakanı Khavaja Muhammed Asif, gerilimin artmasının nükleer savaşa yol açabileceğini belirtti.
- ❑ İki ülke arasında artan gerilim Asya'daki savunma ve havacılık şirketlerinin hisselerinde yükselişe neden oldu.
- ❑ Savunma sanayi şirketlerinin 6-7 Mayıs tarihlerindeki hareketlerine bakıldığında; Güney Koreli şirketler Hanwha Aerospace yüzde 8,8, HLB Co ise yüzde 2,4 kazandırdı.
- ❑ Japon Mitsubishi Heavy'nin hisseleri yüzde 1,9 yükseldi. Diğer bir Güney Koreli şirket HD Hyundai Heavy Industries Co yüzde 1,7, Singapur merkezli Singapore Technologies Engineering yüzde 1,3 Çinli AVIC Xi'an Aircraft Industry Group Company yüzde 1 kazandırdı.
- ❑ Bölgede jeopolitik risklerin artmasının, Asya'daki savunma sanayi şirketlerini, savunma harcamalarına ve yatırımlara daha fazla yoğunlaştıracakı öngörülerini öne çıkıttı. Asya'da artan gerilim, ABD ve Avrupa merkezli şirketlerin hisse fiyatlarına yansımadı.

Çin ve ABD savunma sanayilerini test etti

- Çinli uçak üreticisinin ilk savaş uçağı J-10 Vigorous Dragon, göklere ilk kez çıkmasından yaklaşık otuz yıl sonra nihayet savaşta görülmüş ve hayatta kalmıştı.
- 7 Mayıs sabahı saat 04.00'te Islamabad'daki Çinli diplomatlar, savaşta daha önce hiç denenmemiş füze ve radarlarla donatılmış modern Çin savaş uçakları ile Hindistan'ın konuşlandığı gelişmiş batılı donanımlar arasındaki ilk çatışmanın sonuçlarını incelemek üzere dışişleri bakanlığındaydı.
- Vigorous Dragon'un son versiyonundaki Pakistanlı bir pilotun Hindistan'ın Fransız yapımı Rafale jetini düşürmüş olabileceğine dair kesin olmamakla birlikte kanıtlar arttıkça, Chengdu'nun hisse senedi fiyatı sadece iki günde yüzde 40'tan fazla arttı.

Türk lirasını destekleyecek yeni adımlar devreye girdi

- ❑ Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının (TCMB) aldığı kararlar yürürlüğe girdi.
- ❑ Buna göre, 31 Temmuz 2025'e kadar geçerli olmak üzere, ihracat bedeli satış zorunluluğu yüzde 35'e yükseltilirken, döviz dönüşüm desteği yüzde 3'e çıkarıldı.
- ❑ TCMB'nin zorunlu karşılık uygulaması kapsamında yaptığı değişikliklerle ise tüzel kişi mevduat için TL payı hedefi yeniden devreye alındı.
- ❑ Yabancı para mevduat ve yurt içi yerleşiklerle yapılan yabancı para cinsinden repo işlemlerinde zorunlu karşılık oranları artırıldı. Ayrıca, Türk lirası zorunlu karşılıklara ödenen faiz ve telafi oranları yükseltildi.
- ❑ Son dönemde yabancı para mevduat artışı ağırlıklı olarak ticari mevduat kaynaklıydı. Yeni adımlarla bankacılık sisteminde Türk lirası payının artması bekleniyor.
- ❑ Mevcut kararların alınmasında son dönemde döviz rezervlerindeki düşüşün neden olduğu ifade ediliyor:
- ❑ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) toplam rezervleri, 2 Mayıs haftasında bir önceki haftaya göre 2 milyar 519 milyon dolar azalışla 138 milyar 532 milyon dolara geriledi.

Nisan ayı enflasyonu yıllık yüzde 37,86 olarak açıklandı

- ❑ Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Nisan ayı enflasyon verilerini açıkladı. TÜİK verilerine göre Nisan ayında enflasyon aylık bazda yüzde 3, yıllık bazda yüzde 37,86 oldu.
- ❑ TÜİK'e göre yıllık enflasyonda en yüksek veriler %79,2 ile eğitim harcamalarında ve yüzde 74,07 ile konutta görüldü. Gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 36,09, ulaşırmada yüzde 22,76 artış dikkat çekti. Konut fiyatları Nisan ayında aylık bazda %4,66 arttı.
- ❑ TÜİK'in açıklamasından önce Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), piyasa beklentilerini yansıtan Nisan 2025 Piyasa Katılımcıları Anketi'ni yayımlamıştı.
- ❑ Reel ve finansal sektör temsilcilerinden oluşan 71 katılımcının görüşleriyle hazırlanan ankette, yıl sonu enflasyon beklentisi bir önceki döneme göre artarak yüzde 28,04'ten yüzde 29,98'e yükselmişti.
- ❑ 12 ay sonrası TÜFE beklentisi yüzde 24,55'ten yüzde 25,56'ya, 24 ay sonrası beklenti ise yüzde 17,06'dan yüzde 17,69'a çıktı.
- ❑ TÜİK verilerine göre Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), Mart 2025'te aylık bazda yüzde 2,46 olurken, yıllık bazda yüzde 38,1'e gerilemişti.
- ❑ Merkez Bankası Başkan Yardımcısı Hatice Karahan, 24 Nisan'da Washington'da düzenlenen Küresel Görünüm Forumu'nda yaptığı konuşmada, Mayıs 2024'te yüzde 75 seviyesinde olan yıllık enflasyonun Mart 2025 itibarıyla yüzde 38,1'e gerilediğini belirtti. Karahan, enflasyondaki bu düşüşün hem piyasa hem de hanehalkı beklentilerini olumlu etkilediğini vurguladı.

Türkiye İngiltere arasında kritik ticari adım

- ❑ Avrupalı Türk Markalar Birliği (ATMB) Başkanı Vehbi Keleş, bu hafta Türkiye ve İngiltere arasında Serbest Ticaret Anlaşması'nı (STA) güçlendirmek üzere imzalanan yeni fasılların ikili ticareti daha da geliştirmek için kritik adım olduğunu söyledi.
- ❑ Keleş, Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın bu hafta İngiltere temasları kapsamında İngiltere Ticaret Bakanı Jonathan Reynolds ile görüşmesinde imzalanan Ticarete Teknik Engeller Faslı ve bu faslın Kimyasallar ile Motorlu Taşıtları Ekleri'nin ticarete etkisini ve STA'nın güncellenmesine yönelik son gelişmeleri AA muhabirine değerlendirdi.
- ❑ Türkiye ve İngiltere arasında STA'nın teknik engeller faslına yönelik yeni protokollerin imzalanmasının Türk iş dünyası tarafından memnuniyetle karşılandığını dile getiren Keleş, "Bu yılın ilk 4 ayında Türkiye'nin İngiltere'ye ihracatı yüzde 21 artışla 5,3 milyar dolara ulaştı. Bu veriler, Türk markalarının bu pazarda hızla büyüdüğünü ortaya koyuyor ancak hala ciddi potansiyel mevcut." dedi.
- ❑ İki ülke arasında STA'yı güçlendirmek üzere atılan adım kapsamında bu hafta Londra'da Ticarete Teknik Engeller Faslı ve bu faslın Kimyasallar ile Motorlu Taşıtlar Ekleri imzalandı.
- ❑ Bu adımla 7,4 milyar dolarlık ve hali hazırda 22 milyar dolar seviyesinde olan toplam ticaretin üçte birini oluşturan bu stratejik sektörlerdeki teknik engellerin ortadan kaldırılarak daha hızlı, şeffaf ve güvenli şekilde ikili ticaretin yapılması hedefleniyor.
- ❑ Böylece kapsanan ürünlerin karşılıklı tanınması kolaylaştırılacak ve bürokrasi azalacak, kimya ve otomotiv sektörlerinde maliyetler düşerken ihracat kolaylaşacak.

BİST’de takas süresinin (T+1) olarak revize edilmesi gündemde

- ❑ Geçtiğimiz günlerde Borsa İstanbul Grubu, pay piyasasında işlem gören sermaye piyasası araçlarının takas tarihine ilişkin yaptığı açıklamada Borsada takas tarihinin T+1 olarak revize edilmesi yönünde tüm piyasa paydaşlarının görüşlerinin alınacağı bir değerlendirme sürecinin başlatıldığını duyurmuştu.
- ❑ Borsa İstanbul Pay Piyasası’nda işlem gören sermaye piyasası araçları için takas tarihi, işlem gününü takip eden ikinci iş günü (T+2) olarak uygulanıyor.
- ❑ Borsa'dan yapılan açıklamada, son dönemde küresel finans piyasalarında takas süresinin kısaltılması yönünde önemli gelişmelerin yaşandığına dikkat çekilmiş, ABD'nin 28 Mayıs 2024 tarihinde "T+1" geçişini gerçekleştirdiği kaydedilmişti.
- ❑ Ayrıca, açıklamada Avrupa Birliği (AB), İsviçre ve İngiltere'nin ise "T+1" sistemine geçiş için 11 Ekim 2027 tarihini hedeflediği hatırlatılmıştı.
- ❑ Takas sürelerinde çeşitli uygulamaların olduğu yurt içi piyasalarda, borçlanma araçlarının takasında birçok ülkedeki uygulamaların aksine işlem günü takas sistemi kullanılıyor.
- ❑ Marbaş Menkul Değerler Genel Müdür Yardımcısı Sertaç Ekeke, T+1'e geçilmesiyle yatırımcıların daha hızlı mal taşıyabileceğini kaydederek, hacimde en azından yüzde 25 kadar bir artış olabileceğini ifade etti.
- ❑ Ekeke, Türkiye'de T+1 sistemine uyum için hem altyapı, hem de alışkanlık konusu olduğunu ifade ederek, ABD'nin T+1 sistemine adapte olmasının Türkiye'ye göre daha zor olacağını düşündüğünü söyledi.
- ❑ ABD'de tahvil takas süresinin iki ya da üç günde olduğunu belirten Ekeke, Türkiye'de tahvil takasında işlem günü takas sisteminin uygulandığını belirtti.
- ❑ Ekeke, Türkiye'de borçlanma araçlarında T+1'in bile çalıştırılmadığını kaydederek, yatırımcıların Borsa İstanbul'da T+1 sistemine adapte olmasının kolay olacağını ifade etti.

ABD'de iklim, tarifelerde yumuşamadan yana

- ❑ ABD ve Çin, son dönemde karşılıklı olarak uyguladıkları yüksek gümrük tarifeleriyle tırmanan ticaret gerilimini azaltmak amacıyla İsviçre'de üst düzey görüşmelere başlıyor.
- ❑ Nisan ayında ABD Başkanı Donald Trump'ın Çin mallarına yüzde 145 gümrük vergisi uygulamasının ardından iki ülke arasında gerçekleşecek ilk resmi yüz yüze temas olacak.
- ❑ ABD heyetine Hazine Bakanı Scott Bessent ve Ticaret Temsilcisi Jamieson Greer liderlik ederken, Çin tarafını Ekonomik İlişkilerden Sorumlu Başbakan Yardımcısı He Lifeng temsil edecek.
- ❑ Görüşmelerin ana gündem maddesi, karşılıklı olarak uygulanan yüksek gümrük tarifelerinin azaltılması ve ticaret ilişkilerinin yeniden dengelenmesi olacak.
- ❑ Çin Dışişleri Bakanlığı, görüşmelerin ABD'nin talebiyle gerçekleşeceğini belirterek, Washington'un somut ve adil öneriler sunması gerektiğini vurguladı.
- ❑ Pekin yönetimi, ABD'nin tek taraflı tarifelerinin küresel ticaret düzenine zarar verdiğini ve bu durumun düzeltilmesi gerektiğini ifade etti.
- ❑ Analistler, dünyanın en büyük iki ekonomisi Çin ve ABD'in bu hafta resmi olarak anlaşma zemini arayacak olmasının ticaret gerilimlerini yumuşatabileceğini ve riskli varlıklara alımlar getirebileceğini belirtti.
- ❑ Trump, Truth Social hesabından Çin'e uygulanması planlanan tarifeye ilişkin açıklama yaptı.
- ❑ Açıklamada, Bakan Bessent'e atıfta bulunan Trump, "Çin'e yüzde 80 gümrük vergisi uygulanması uygun görünüyor. Scott Bessent'e kalmış." ifadelerini kullandı.

ABD-İngiltere Ticaret anlaşması yapıldı!

- ❑ İngiltere Başbakanı Keir Starmer, ABD ile varılan ticaret anlaşmasının tarihi öneme sahip olduğunu belirterek, anlaşma kapsamında ABD'nin çelik ve alüminyuma yönelik tarifelerinin İngiltere'ye uygulanmayacağını bildirdi.
- ❑ Starmer, Jaguar Land Rover'ın tesisinde, ABD Başkanı Donald Trump ile telekonferans görüşmesinin ardından anlaşmaya ilişkin açıklamalarda bulundu, basın mensuplarının sorularını yanıtladı.
- ❑ Anlaşmayla, ABD'nin çelik ve alüminyuma getirdiği yüzde 25 gümrük tarifesinin İngiltere için sıfıra indirileceğini belirten Starmer, ABD'nin İngiltere'den otomobil ithalatında uyguladığı yüzde 27,5 seviyesindeki tarifelerin de yıllık 100 bin araç için yüzde 10'a düşürüleceği bilgisini verdi.
- ❑ Starmer, bunun gümrük vergisinde "büyük ve önemli bir indirim" olduğunu ifade ederek, gelecekte otomobillere yönelik söz konusu kotanın artırılabilmesi için alan olduğunu söyledi.
- ❑ Anlaşmanın İngiltere'deki işletmeleri ve istihdam edilen binlerce kişiyi koruyacağını dile getiren Starmer, "Tarihi bir ekonomik refah anlaşmasının temelleri üzerinde mutabık kaldığımızı açıklamaktan gerçekten memnuniyet duyuyorum. Bu anlaşma, gelecek için inanılmaz bir platform oluşturacak." dedi.
- ❑ Starmer, "tarifelerle ilgili daha ileri gitmek istediklerini", ancak bu anlaşmayı şu anda hayata geçirmenin önemli olduğunu ifade etti.
- ❑ Tarım ürünlerine yönelik gümrük tarifelerinde "standartlar konusunda kırmızı çizgileri" olduğunu dile getiren Starmer, bu standartlara sadık kaldıklarını bildirdi.
- ❑ Starmer, Trump'ın anlaşmaya sadık kalacağına güvenip güvenmediği sorusuna, "Başkan ve ben birbirimize saygı duyuyoruz ve bu süreç boyunca birbirimize güvendik. Her birimiz, kendi ülkelerimiz için en iyi anlaşmayı elde etmek üzere müzakere ekiplerimizi görevlendirdik." cevabını verdi.

Ticaret anlaşmaları risk iştahını yükseltti

- ❑ Almanya'nın Dax endeksi Cuma günü rekor seviyeye tırmanarak, Donald Trump'ın tarife tehditlerinin yol açtığı kayıpları telafi eden ilk büyük Avrupa endeksi oldu. Yatırımcıların ABD'li ticaret anlaşmalarına ilişkin iyimserliği bölge piyasalarını destekledi.
- ❑ Dax, Perşembe günü ABD-İngiltere ticaret anlaşmasının açıklanmasının ardından ABD Başkanı ile Almanya'nın yeni başbakanı Friedrich Merz arasında gerçekleşen ve ticaret anlaşmazlıklarının hızla çözülmesi gerektiği konusunda mutabakata varılan telefon görüşmesinin ardından yüzde 0,6 yükseldi.
- ❑ Seçim zaferinin ardından Avrupa'nın ABD'den "bağımsızlığa kavuşması" gerektiği konusunda uyarıda bulunan Merz, Trump'la uzlaşmacı bir ton da takınarak Washington'ın "vazgeçilmez bir dost ve ortak" olmaya devam ettiğini söyledi. Alman hükümeti, her iki liderin de yakın gelecekte görüşmeyi kabul ettiğini söyledi.
- ❑ Dax'ın tüm zamanların en yüksek seviyelerine dönüşü, aynı zamanda Merz'in bu yılın başlarında borçlanmayı artırma ve ülkenin ordusu ile altyapısına yüz milyarlarca avro enjekte etme planlarının Alman hisse senetlerine yönelik yarattığı coşku dalgasını da yansıtıyor.
- ❑ Barclays Avrupa Hisse Senedi Stratejisi Başkanı Emmanuel Cau, ticaret haberlerinin borsa piyasalarına geniş çaplı bir ivme kazandırdığını söyledi.
- ❑ Ancak şunları ekledi: "Bu canlanma anlatısının ve yeni hükümetin gelişinin bir parçası olarak Almanya'da ekstra bir heyecan var. Almanya'ya olan ilgi giderek artıyor."
- ❑ Son haftalarda yatırımcıların piyasalardaki çalkantılardan korunmak için güvenli liman arayışına girmesiyle yükseliş kaydeden Alman tahvilleri, riskli varlıkların daha iyi performans göstermesiyle kazanımlarının bir kısmını geri verdi.
- ❑ Avrupa hisse senetleri, savunma harcamalarına ilişkin iyimserlik ve Trump'ın ticaret savaşının ABD ekonomisine olan etkisine ilişkin artan korkuların bir araya gelmesiyle bu yıl Wall Street'teki emsallerini geride bıraktı.

Fed, bekle ve gör yaklaşımında ısrar etti, sinirler bozuldu!

- ❑ Federal Rezerv, yetkililer Başkan Trump'ın tarifelerinin daha yüksek enflasyonu ve daha yavaş büyümeyi körüklemesine hazırlanırken bekle ve gör yaklaşımına bağlı kaldı. Fed başkanı Jerome H. Powell, merkez bankasının bundan sonra ne yapması gerektiğinin "hiç de net olmadığını" söyledi.
- ❑ Oy birliğiyle alınan sabit kalma kararı, faiz oranlarını %4,25 ila %4,5 arasında tutacak. Oranlar, 2024'ün ikinci yarısında bir dizi kesintiden sonra Aralık ayından beri orada.
- ❑ Fed, Bay Trump'ın Beyaz Saray'daki ikinci döneminin üzerinden aylar geçmesine rağmen, ekonomi ve küresel finans sistemi açısından oldukça oynak bir dönemde toplandı.
- ❑ Fed Çarşamba günü yaptığı açıklamada, işgücü piyasasının hala "sağlam" olduğunu kabul etti. Ancak politika yapıcılar ayrıca "ekonomik görünüm hakkındaki belirsizliğin daha da arttığını" ve "daha yüksek işsizlik ve daha yüksek enflasyon risklerinin yükseldiğini" belirtti.
- ❑ Fed Başkanı Jerome H. Powell, açıklamanın ardından düzenlediği basın toplantısında, enflasyondan mı yoksa büyümeden mi daha fazla endişe edilmesi gerektiği konusunda "bu durumun hangi yönde sonuçlanacağını" henüz söyleyemediğini söyledi.
- ❑ Diğer taraftan geçmişten farklı olarak Fed, ekonominin zayıfladığına dair erken işaretlere önceden faiz oranlarını düşürerek yanıt verecek bir konumda değil . Bunun nedeni enflasyondur: Pandemi sonrası dalgalanmadan kaynaklanan fiyat baskıları tamamen ortadan kaldırılmadı ve şimdi Bay Trump'ın tarifeleri bunları yeniden alevlendirme riski taşıyor.
- ❑ Tarife kaynaklı enflasyon artışının geçici olup olmayacağını veya daha kalıcı bir şeye dönüşüp dönüşmeyeceğini söylemek için henüz çok erken. Fed'in en yakından ilgi gösterdiği piyasa bazlı enflasyon beklentileri ölçütleri, enflasyonun ilk patlamadan sonra gerçekten de kontrol altında kalacağını gösteriyor. Ancak yetkililer, birkaç yıl önce enflasyonun ne kadar uzun süreli olacağını hafife aldıklarında yaptıkları hatayı tekrarlamak istemiyorlar.

Çin, Latin Amerika'da sürdürülebilir bir başarı yakalayabilir mi?*

- ❑ Çin, bu yüzyılda Latin Amerika'nın her yerine kırmızı bayrak dikti, Güney Amerika'daki başlıca ticaret ortağı olarak ABD'nin yerini aldı ve limanlardan bakır madenlerine kadar her şeye 130 milyar dolardan fazla yatırım yaptı.
- ❑ Şimdi Trump yönetimi gümrük vergileri gibi Amerika Öncelikli politikalar izliyor ve fabrikaları yakındaki ülkelerde kurmanın ekonomik mantığını baltalıyor. Pekin'in bölgede yapabileceklerine ise sınırlı gözle bakılıyor. Çünkü Latin Amerika'da pek çok ülkenin uzun vadede Pekin'e yakınlaşmasının pek olası olmadığını gösteren birkaç neden var.
- ❑ Birincisi misilleme korkusu. Trump, bölgedeki kötü niyetli Çin çıkarlarına karşı agresif bir şekilde hareket etti. Panama, kanalın her iki ucunda Çin liman imtiyazları konusunda zaten baskı hissetti; Peru, bu baskıyı bir sonraki adımda; Çin yapımı mega limanı Chancay nedeniyle hissedebilir.
- ❑ Londra'daki Chatham House'da araştırma görevlisi olan David Lubin, "Trump'ın aradığı şey etki alanlarına dayalı uluslararası bir düzen" dedi. "Monroe doktrini, 200 yıl önce [Latin Amerika'da] Amerika Birleşik Devletleri için bir etki alanı tanımladı ve bölgenin coğrafyası o kadar da değişmedi."
- ❑ İhracatının yüzde 80'inden fazlası için ABD pazarına bağımlı olan Meksika, Pekin ile ticareti artırarak Trump'ın tarifelerine yanıt verme riskini göze alamaz. Washington'daki eski Meksika büyükelçisi Arturo Sarukhán, Çin kartını oynamanın "Washington'ın Meksika'yı değerli bir ortak olarak görmesinin ölüm çanı" olacağını söylüyor. "Meksika'nın şu anki stratejisi şu: 'Her ne pahasına olursa olsun ABD ile ilişkileri savun, kurşun geçirmez hale getir, teflonla kapla, Trump'a meydan okuma ve USMCA'nın [ticaret anlaşmasının] hayatta kalmasını sağla'" diye ekledi.
- ❑ Güney Amerika ülkeleri zaten Çin'e aşırı bağımlı olduklarından endişeleniyorlar. İstedikleri son şey, artan süper güç gerginliği zamanında bu bağımlılığı daha da artırmak.
- ❑ Veriler, Latin Amerika'daki Çin ticaret ve yatırımındaki hızlı büyümenin sona ermiş olabileceğini gösteriyor. Inter-American Development Bank'a göre geçen yıl Çin'in bölgeden ithalatı %0,1 düştü ve yakın tarihli bir çalışmaya göre Çin'in doğrudan yabancı yatırımı geçen yıl 2012'den bu yana en düşük seviyeye geriledi. Çin-Latin Amerika ilişkileri uzmanı Pepe Zhang, "Çin'in dünyadaki ekonomik etkileşimindeki yapısal düşüşün, içerideki ekonomik zayıflık nedeniyle değişmeyeceğine" inanıyor.
- ❑ Brezilya, ABD'nin soya fasulyesi, mısır ve et satışlarının azalmasıyla oluşan boşluğu doldurmak için kısa vadede Çin'e gıda ihracatını artırabilir. Ancak Brezilya'nın uluslararası ilişkiler düşünce kuruluşu Cebri'den Feliciano de Sá Guimarães, "Brezilya hükümeti her zaman tek bir büyük ticaret ortağına bağımlı olmama konusunda çok dikkatli olmuştur" dedi.

Haftanın teknoloji haberleri

- ❑ ABD, Biden yönetimi tarafından yürürlüğe konulan, yapay zeka çiplerinin ihracatını sınırlamayı amaçlayan ve Nvidia ve AMD gibi yarı iletken gruplarının satışlarını olumsuz etkileme tehdidi taşıyan kuralı kaldırmayı planlıyor.
- ❑ Yetkili, Biden dönemi kontrollerinin bir hafta içinde yürürlüğe girmesine izin vermek yerine, Trump yönetiminin Amerikan rakiplerinin teknolojiye erişmesine izin vermeden ABD teknolojisinin gelişmesini sağlayacak bir kural taslağı hazırlayacağını söyledi. Yetkili, kuralın yakın zamanda olmayacağı ve yürürlüğe girmesinin biraz zaman alacağı konusunda uyardı.
- ❑ İrlanda, Büyük Teknoloji şirketlerinin finansal reklamları dolandırıcılık açısından incelemesini zorunlu kılmak için harekete geçti: AB üye ülkeleri, her yıl milyarlarca dolara mal olan dolandırıcılığın sorumluluğunu teknoloji gruplarının üstlenmesini sağlayacak kural değişikliği için baskı yapıyor.
- ❑ Nintendo, gümrük vergilerinin etkili olduğu ilk yılda Switch 2 satışlarının 15 milyona ulaşacağını öngörüyor.
- ❑ Siber saldırıların ardından İngiltere'deki perakendeciler primlerde %10 artışla karşı karşıya: Son dönemdeki fidye yazılımı saldırıları ve veri ihlallerinin sektördeki oranları artırması bekleniyor.
- ❑ Bilim insanları, kanserden kurtulma sonuçlarını tahmin etmek için yapay zeka yüz analizini kullanıyor: FaceAge algoritması bazı klinisyenlerin yaşam beklentisi tahminlerinden daha iyi performans gösteriyor.
- ❑ CoreWeave küçültülmüş halka arzın ardından 1,5 milyar dolarlık yeni bir borç anlaşması arıyor.
- ❑ PA Consulting'in tahminlerine göre, Birleşik Krallık genelinde elektronik hasta kayıtları, siber güvenlik ve WiFi gibi altyapıların kurulması için 2030 yılına kadar yaklaşık 21 milyar sterlin gerekecek ve bunun yaklaşık 14,75 milyar sterlinlik kısmı yalnızca İngiltere için gerekli olacak.
- ❑ Google'ın ana şirketi Alphabet'in hisseleri, Apple'ın üst düzey bir yöneticisinin, iPhone üreticisinin yapay zeka destekli web tarayıcısı için alternatif arama motorları sunmayı "düşündüğünü" söylemesinin ardından Çarşamba günü yüzde 9'a kadar düştü.

Fransa Dışişleri Bakanı **Robert Schuman**'ın, Fransa ve Almanya arasında ortak kömür ve çelik üretimi **teklifiyle** (Schuman Planı) **AB'nin temelleri atıldı**

Federal Almanya, Fransa, İtalya, Hollanda, Belçika ve Lüksemburg tarafından **Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT)** kuruldu

AKÇT, Avrupa Ekonomik Topluluğuna (AET) dönüştü

Şengen Anlaşması'yla sınırlardaki vize ve gümrük kontrolleri kaldırıldı

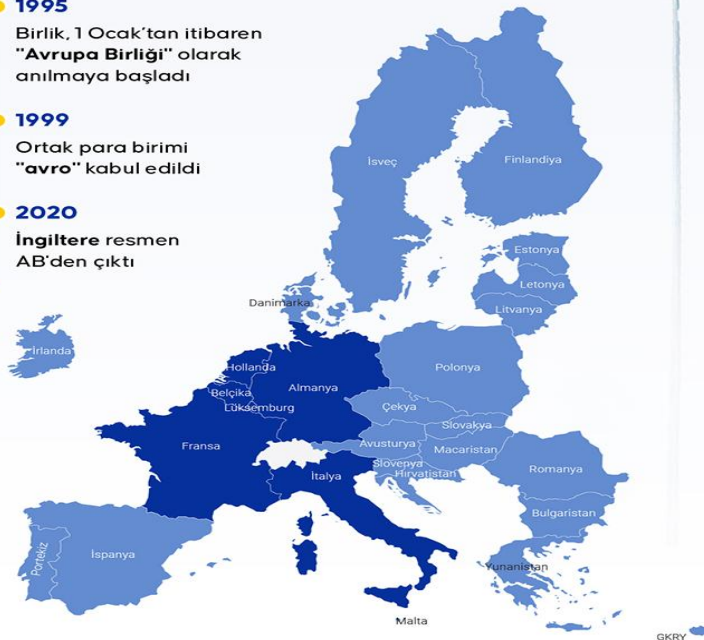
**Maastricht Antlaşması'yla
AB'nin mevcut yapısı
oluşturuldu**

- AB üyeleri
- Kurucu ülkeler

**Birlik, 1 Ocak'tan itibaren
"Avrupa Birliği" olarak
anılmaya başladı**

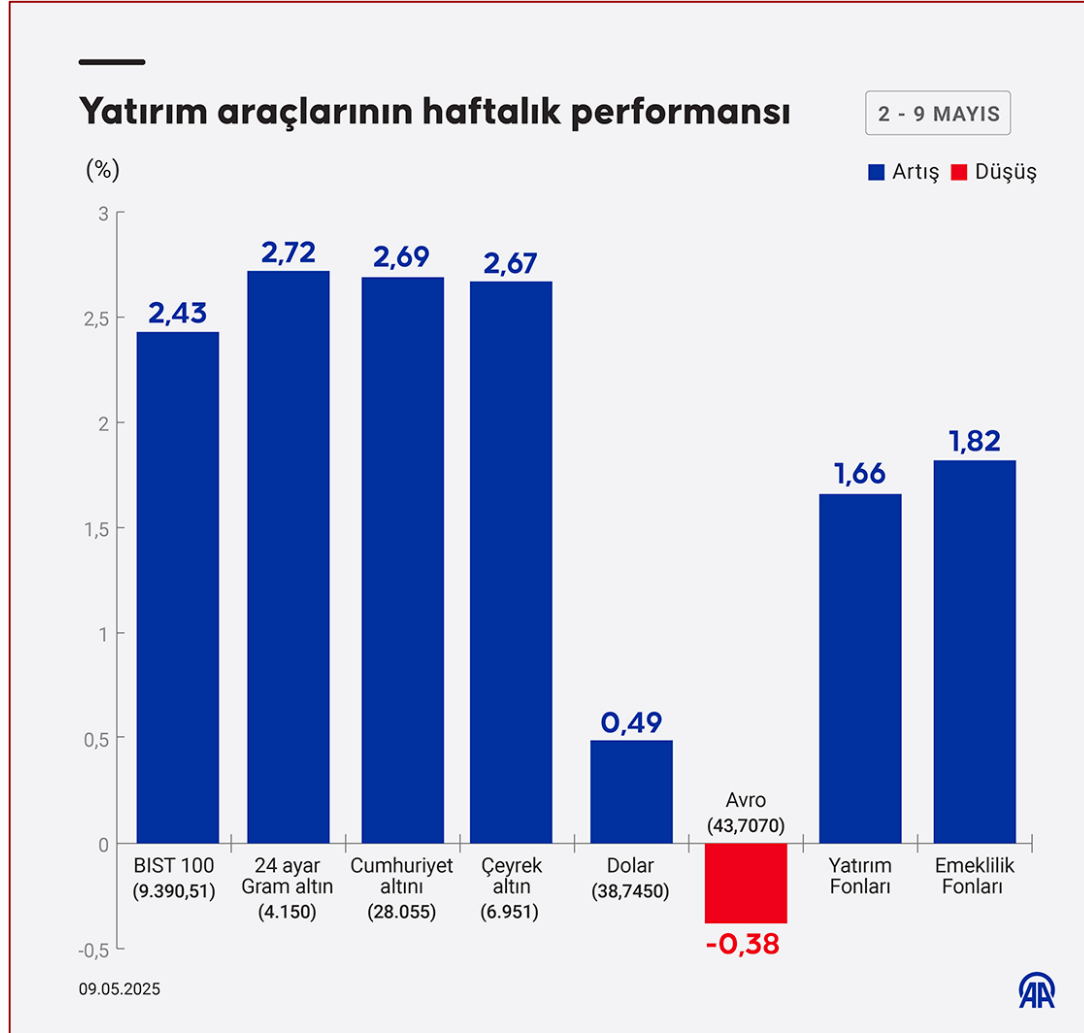
Ortak para birimi
"avro" kabul edildi

İngiltere resmen AB'den çıktı

GKRY
AA

Bu hafta yatırım araçlarının performansı

Haftadan kalanlar

- ❑ Cumhurbaşkanı Erdoğan, yeni seçilen Papa 14. Leo'ya tebrik mektubu göndererek, Gazze'deki insani trajedilerin son bulması için ortak çaba çağrısında bulundu.
- ❑ Kandil'den PKK kongresinin toplandığı açıklaması geldi. PKK'nın fesih kararında yol haritasının belli olacağı kongre ile ilgili olarak, "5-7 Mayıs'ta kongre toplandı ve kararlar alındı" denildi.
- ❑ Sanayi üretim endeksi, martta aylık bazda yüzde 3,4, yıllık bazda yüzde 2,5 artış gösterdi.
- ❑ Otomobil ve hafif ticari araç satışları Nisan 2025'te geçen yılın aynı ayına göre yüzde 38,8 artarak 105 bin adedi geçti. En çok tercih edilen araç tipi SUV olurken, elektrikli araç satışları yüzde 13,9 paya ulaştı.
- ❑ TÜSİAD Başkanı Orhan Turan ve Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Mehmet Ömer Arif Aras hakkında zincirleme şekilde 'adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs' suçundan yeni bir iddianame hazırlandı. İddianamede, Turan ve Aras'ın adli para cezasına çarptırılması talep edildi.
- ❑ Mart ayında kredi ve banka kartıyla yapılan yeme içme işlemi adedi 200 milyon ile son bir yılın en düşük seviyesine geriledi.
- ❑ Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in "OSB'lerin kapısına maliyeci dikeceğiz" açıklamasına sert tepki gösteren iş dünyası, "Adı üstünde, 'organize' sanayi" hatırlatması yaptı. TOBB başkanı Hisarcıklıoğlu da "polisye tedbirle vergi geliri artmaz" görüşünü paylaştı.
- ❑ Milletvekillerinin rezerv sorusuna futboldan örnek veren TCMB Başkanı Karahan, "5-2 biten maçın sonunda '2 gol yedik' demezsiniz; 3 farkla kazandık' dersiniz" diyerek rezervin eksi 60 milyardan pozitif seviyelere geldiğini vurguladı.
- ❑ ISO Türkiye İhracat İklimi Endeksi, nisan ayında 50,8 olarak gerçekleşti ve Ocak 2024'te başlayan güçlenme eğilimi devam etse de nisan verisi son beş ayın en düşük ivmesine karşılık geliyor.
- ❑ ABD Başkanı Donald Trump yıllık 2,5 milyon dolar ve daha fazla kazanan zenginlerden alınan verginin yükseltilmesini istiyor.
- ❑ Bilişim Vadisi'nde düzenlenen İklim ve Ekonomi Sürdürülebilir Mobilite Araç ve Teknolojileri Zirvesi'nde konuşan Karakaş, 2018'de mobiliteyi yeniden tanımlamak üzere yola çıktıklarını belirtti.
- ❑ Türkiye'nin milli insansız otonom su altı aracı "STM NETA" Mavi Vatan'a açıldı
- ❑ MÜSİAD Genel Başkanlığına Burhan Özdemir seçildi
- ❑ ABD'de Filistin'e destek verdiği gerekçesiyle gözaltında tutulan doktora öğrencisi Rümeysa Öztürk'ün mahkeme kararıyla serbest bırakılmasına karar verildi